

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR: ION N. CESĂRESCU

A B O N A M E N T U L

Pe an, în România	30 lei
6 luni	16 "
3 luni	8 "
Străinătate: 40 lei pe an, 20 pe 6 luni	

A P A R E

De două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA & ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

5 — Calea Rahovei — 5

Lângă Palatul justiției

S U M A R

Art. 409 Proc. civ. și indemnitatea pentru locuința a funcționarilor C. F. R., de d-l Ilie Oprescu.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ :

Inalta Curte de casație și justiție, s. I: *Friederic Goldwurm cu Grigore și Margareta D. Perticari*, cu o Notă.

Idem: *idem*, cu o Observație de d-l D. Alexandresco.

Idem, s. II: *Oschian Morgoșian cu Arthur Ionescu*.

Judecătoria Ocolului III București: *Zoe C. Roșianu cu Ion S. Codreanu*, cu o Notă.

Informațiuni.

ART. 409 PROC. CIV.

și

Indemnitatea pentru locuința a funcționarilor C. F. R.

Indemnitatea, pe care funcționarii C. F. R. o au pentru locuință, trebuie a se considera ca făcând parte integrantă din salariu sau este un emolument accesoriu?

Unele instanțe judiciare, chemate a se pronunța asupra acestei chestiuni, au decis că trebuie a se considera ca făcând parte din salariu și că prin urmare dispozițiunile art. 409 Proc. civilă sunt aplicabile și asupra indemnității de locuință. Altele au decis din contră că este un emolument accesoriu, care nu face parte din salariu și deci se poate urmări și de creditorii cu creanțe, cari nu se bucură de privilegiile prevăzute de art. 409 Pr. civ.

Cestiunea a mers și înaintea Inaltei curți de casație și justiție. Prin decisiunea sub No. 96 din 10 Aprilie 1901 secțiunea II a Inaltei curți stabilește că indemnitatea pentru locuința a funcționarilor C. F. R. nu face parte din salariu, ci este un emolument accesoriu care se poate urmări și de creditorii neprivelegiați.

Cu toate că această decisiune a Inaltei curți forma o jurisprudență, totuși unele instanțe de fond au continuat a considera indemnitatea de locuință ca făcând parte integrantă din salariu (trib. Notariat Ilfov, sentința No. 347 din 11 Octombrie 1902; trib. Comercial Ilfov, sentința No.

1535 din 19 Octombrie 1902, confirmată și de Curtea de apel, s. II, Buc. prin decisia No. 23 din 8 Martie 1903 și altele).

Faptul acesta a motivat mergerea din nou a afacerii în casație și o altă decisiune sub No. 386 din 22 Septembrie 1903 se pronunță de aceeași secțiune a Inaltei Curți, — de astă dată după o divergență, — și se hotărăște în acelaș fel, ca mai înainte.

Cu tot respectul ce datorim decisiunilor Inaltei curți de casație, cari formează jurisprudențe, de cari trebuie să se țină seamă, ne permitem totuși a exprima părerea că decisiunile de mai sus au fost date, fără a se avea în vedere motivele, cari au făcut pe legiuitor să prevadă în art. 31 din legea de exploatare a Căilor Ferate dispozițiunile, după cari se acordă unora din funcționarii C. F. R. indemnizații pentru locuință. Divergența ivită în sinul Inaltei curți, cu ocazia pertactării acestei chestiuni, ne face să persistăm și mai mult în credința că cestiunea nu a fost examinată și din punctul de vedere al intențiunei legiuitorului, cînd a pus în lege art. 31 prin care spune că, în cazul cînd nu li se poate da locuințe în clădirile dependente de căile ferate, funcționarii, admiși ca definitivii în cadre, primesc o indemnitate anuală pentru locuință.

Iată, după părea noastră, care a fost intențiunea legiuitorului. Cînd a ajuns la fixarea tratamentului personalului, a văzut, de sigur, că unii din funcționarii, prin natura serviciului lor, se bucură de locuințe în clădirile administrațiunei și alții nu.

Dacă s'ar fi fixat salariile, fără a se ține seamă de această împrejurare, s'ar fi comis o nedreptate pentru o categorie de funcționarii, față de altă categorie.

Se impunea, dar, ca, pentru acei din funcționarii, cari nu locuiesc în clădirile administrațiunei, să li se prevadă niște salarii mai însemnate.

Se presenta însă o serie de dificultăți și anume: unui funcționar din această din urmă categorie

fiind permutat într'o altă localitate, unde i se da locuință în natură, cum ar fi trebuit să i se reguleze situațiunea?

A lăsa cu salariul ce avea, să nedreptăția atît cei cu locuințe în natură, căci el ar fi beneficiat și de un salariu mai mare și de locuință; se nedreptăția și cei cari nu aveau locuințe în natură prin faptul că el dobîndea și o atare locuință.

A i se reduce salariul la fel cu cei cari aveau locuința în natură, iarăși nu se putea; mai întîiu pentru că el avea un drept cîștigat asupra unui salariu mai mare și al doilea cit de mult s'ar fi complicat scriptele de comptabilitate.

Ar fi trebuit dar să se oprească permutarea funcționarilor dintr-o categorie într'alta. Ori lucrul acesta, credem că, convine orî cine că ar fi fost peste putință, știut fiind că interesele serviciului sunt mai presus de orî-ce alte alcătuirî.

Prin urmare, nu se putea de cît să se recurgă la soluțiunea ca, funcționarilor, cari nu se bucură de locuințe în clădirile administrațiunei, în loc de a li se prevede niște salarii mai mari, să li se acorde indemnisații de chirie și de aceea s'a trecut în legea de exploatare C. F. R. art. 31.

Articolul acesta, cu un caracter imperativ, iar nu facultativ pentru administrațiune, de a plăti unora din funcționari indemnisații pentru locuință fixând și maximul pînă la care trebuie să se ridice, nu a fost, credem, intercalat în lege, numai pentru a avantagia pe unii funcționari, ci pentru că nu s'a găsit o altă soluțiune spre a se stabili acelaș tratament pentru toți funcționari C. F. R.

Din modul cum este redactat acest articol rezultă, prin urmare, că indemnisația de locuință nu este de cit o parte din salariul funcționarilor C. F. R. plătită sub această formă, iar nu un emolument accesoriu, alt-fel s'ar fi lăsat și acest art. tot cu caracter facultativ de a se plăti asemenea indemnisații când și cui va crede administrația de cuviință, cum s'a prevăzut în art. 32 pentru gratificații, prime și altele.

Lucrul acesta l'a avut în vedere legiuitorul și cu ocazia alcătuirii legii pensiilor, cînd prin art. 52 din această lege a prevăzut rețineri asupra indemnisațiilor de locuință pentru casa pensiilor și dacă prin art. 19 și 20 a zis că, pentru determinarea pensiei, nu se ține în seamă de cît retribuțiunea lunară, a făcut aceasta numai pentru motivul că ar fi fost prea greu de stabilit care trebuie să fie quantumul pensiei, știut fiind că un funcționar azi are indemnisație de locuință și mâine locuință în natură.

Afară d'aceasta este știut însă că legea pensiilor, în fixarea quantumului pensiilor, se conduce și de considerațiunii de economie, căci ce însemnează

dispozițiunea după care nici-o pensie nu poate fi mai mare de cît 750 lei lunar, cînd rețineri s'au făcut la lefuri mult mai mari? Oare leafa, care trece peste 750 lei, de și se face asupra ei rețineri pentru pensie nu trebuie a se considera ca leafă?

În favoarea tesei noastre avem și părerea d-lui Demetru Negulescu profesor la Facultatea de drept din București și un distins magistrat al tribunalului de Ilfov, care, printr'un tratat, apărut zilele acestea, despre Teoria Poprirei, referindu-se la una din decisiunile casației menționate mai sus se exprimă ast-fel:

«Cred însă că de la noua lege asupra pensiunilor din Martie 1902 o soluțiune contrară trebuie admisă.

«Prin art. 52 al noiei legi, sunt supuse reținerii de 10% indemnisațiile de locuință. Or, cum reținerile nu se fac de cit asupra lefei, rezultă că indemnisațiile de locuință au acest caracter.

«De altmintrelea, adoptînd soluțiunea contrară, prin efectul urmării, s'ar ajunge într'un mod indirect să se desorganizeze serviciile, în vederea cărora aceste indemnisații fuseseră prevăzute». (Vezi pag. 48, opul indicat).

În afară de motivele ce invocăm pînă aci se mai poate invoca și următoarele:

Dacă chiriile acestea, ar fi un emolument accesoriu, atunci principiul că ele se pot urmări pentru orî-ce fel de creanțe, chiar neprivelegiate, ar trebui găsit mijlocul ca el să se aplice și funcționarilor, cari se bucură de locuințe în clădirile administrațiunei, alt-fel să produce o flagrantă nedreptate pentru o categorie de funcționari față de cea-l'altă.

Or, lucrul acesta fiind imposibil se naște întrebarea: pentru ce numai o categorie de funcționari să sufere rigorile legilor de urmărire, iar alții să fie la adăpostul lor? Cum rămîne hotărîrea, ce este a se executa pe indemnisația de locuință a unui funcționar, cînd acesta va fi permutat într'un alt serviciu în care i se servește locuința în natură?

S'a tras un argument în contra tesei noastre din faptul că numai funcționarii C. F. R. — în afară de cele-l'alte categorii de funcționari în Stat, — bucurându-se de indemnisații pentru locuință, aceste indemnisații nu ar fi de cît un emolument accesoriu, care nu face parte integrantă din salariu. Argumentul acesta mi se pare cu desăvârșire nefondat. Mai întîiu administrația C. F. R. nu se ascamănă cu alte administrațiuni din Stat. Serviciile acestei administrațiuni sunt de așa natură în cît reclamă de la funcționarii săi pe lîngă specialitate și o muncă cu totul alta de cît în alte servicii publice,

Funcționarului de la drumul de fier i se cere să întrebuițeze în îndeplinirea datoriilor sale toate însușirile, ce are, pentru bunul mers al serviciului.

Cu ocazia prezentării în Senat a legii de exploatare în anul 1882, raportor fiind d. Dimitrie Sturdza, actual prim-ministru al țării, d-sa arată prin raportul, ce însoțea proiectul de lege, că administrația drumurilor de fer trebuie privită alt-fel de cât cele-l'alte instituțiuni din Stat și că prin urmare funcționarii ei trebuiesc tratați potrivit cu munca continuă și încordată ce vor trebui să depună pentru bunul ei mers, de care depinde viitorul economic al țării.

De aci lesne se poate trage conclusia că lefurile funcționarilor de la C. F. R. sunt alcătuite în vederea serviciilor ce ei sunt chemați a îndeplini și deci nu trebuiesc considerate numai sumele fixate ca retribuție lunară, ci tot ca lefuri trebuiesc considerate și chiriile, fie ele servite prin locuințe în natură sau prin indemnisații în bani.

Dacă ne-am pune acum în hipotesea că n'ar fi fost în intențiunea legiuitorului cele ce susținem mai sus, când a introdus art. 31 în legea de exploatare, atunci, de sigur, a înțeles că administrațiunea C. F. R. să aibă asupra funcționarilor săi un drept tutelar și a obligat-o prin legea de exploatare ca: funcționarilor săi, în loc să le servească lunar un salariu de... să le dea mai puțin, iar restul să li-l plătească în două rate semestriale, atunci când ei trebuie să și plătească chiriile. Din faptul acesta trebuie să se deducă numai de cât că numai ceea ce se plătește funcționarilor lunar este salariu, iar ceea ce li se plătește sub formă de chirie un emolument accesoriu? Credem că nu. Or-cum ar fi privită dar intențiunea legiuitorului, articolul 31 n'a fost intercalat în lege de cât pentru a se considera ca parte din salariu și indemnitatea de locuință, și ce bine ar fi ca toate cele-l'alte administrațiuni să introducă și ele măsura tutelară de la C. F. R. spre a face tot ast-fel pentru funcționarii lor. Este știut că nevoile tuturor funcționarilor sunt mari și cum cei mai mulți, sunt, din nenorocire, fără prevederi pentru viitor, le-ar prinde la toți foarte bine, ca, atunci, cînd proprietarii le bat la ușe pentru plata chiriilor, ei să fie în măsură de a-i satisface numai de cât.

Legile noastre punând o sumă de măsuri tutelare pentru funcționari în genere (legea pensiilor, art. 409 Proced. civ., etc.): pentru ce măsura admisă în legea de exploatare a C. F. R. de a se plăti indemnisații de locuință funcționarilor, nu ar fi considerată de cât tot ca măsură tutelară în sensul de a se pune funcționarii la

adăpostul orî-cărei lipse de prevederi pentru viitor?

Privită dar, cestiunea din orî-ce punct de vedere, pentru noi, un lucru rezultă neîndoios, că chiriile funcționarilor C. F. R. nu se pot urmări pentru creanțe neprivilegiate. Ele n'ar putea fi considerate de cât, cel mult ca un gaj al proprietarilor, după cum sunt mobilele pe cari chiriașii le aduc în imobilele ce iaă cu chirie.

O altă cestiune, care s'a discutat, cu ocazia validării popririlor pe indemnisațiile de locuință, a fost și aceea, dacă terța persoană, în specie administrația C. F. R., poate discuta privilegiul de care urmează a se bucura și indemnisațiile de locuință, și s'a zis că nu. Că terța persoană, administrația C. F. R., n'ar putea face alte declarațiuni de cit acelea prevăzute de art. 459 Pr. civilă.

Nu împărtășim această părere. Art. 459 obligă pe terța persoană să arate pe bază de ce titlu datorește suma ce se poprește, și arătînd titlul, implicit trebuie să arate și de ce natură este suma. Or, făcînd acest lucru, trebuie să facă critica măsurii de poprire aplicată pe niște sume, cari pentru administrație sunt părți din salariile funcționarilor.

Față cu cele demonstrate mai sus, credem, că putem conchide că răspunsul la întrebarea, ce ne-am pus la începutul acestui articol, nu poate fi altul de cât că: *indemnitatea pe care funcționarii C. F. R. o au pentru locuință trebuie a se considera ca făcînd parte integrantă din salariu.*

Ilie Oprescu

București, 30 Noembrie 1904. Avocat al Căilor Ferate Române

JURISPRUDENȚĂ ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CĂSAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. I

Audiența de la 11 Octombrie 1904

Președenția D-lui C. C. ȘTEFĂNESCU, Consilier

Friederich Goldwurm cu Grigore Petricari și Margareta D. Petricari.

Privilegiu.—Succesiune.—Creditorii ei.—Separație de patrimoniu.—Inscripția privilegiului — Legatarul unui usufruct. — Dacă este ținut la inscripția privilegiului său.—(Art. 1743 Cod civil).

Apel.—Efectul său devolntiv.—Parte ce a cîștigat la prima instanță.—Dreptul său de a opune în apel toate mijloacele prin cari ar tinde la obținerea dreptului său, sau la respingerea pretenției îndreptate în contra sa.

1. Dispozițiunea art. 1743 din Codul civil, care acordă creditorilor succesiunii și legatarilor privilegiul separațiunii patrimoniilor ca garanție a drepturilor lor, împedecând ast-fel concursul creditorilor personali ai eredeului asupra bunurilor succesiunii, presupune, ca orî-ce privilegiu, un drept principal de creanță pe care îl garantează, iar nu un drept real care nu are nevoie de nici o garanție reală, de oare-ce, prin chiar natura lui, conferă titularului atît dreptul de preferință cît și dreptul de urmărire, atribute esențiale ale orî-cărui drept real.

Ast-fel, legatarul unui usufruct, devenind din momentul morții testatorului usufructuar asupra bunurilor succesiunii, iar nu un simplu creditor al succesiunii, nu are nevoie și nu este supus înscripțiunii din citatul art. 1743.

2. Prin efectul devolutiv al apelului, o parte care a câștigat la prima instanță, poate opune în apel toate mijloacele de apărare prin care poate tinde la obținerea dreptului său față cu partea adversă, sau prin care poate respinge pretenția îndreptată în contra sa, de oare-ce având câștig de cauză la prima instanță, nu are interes să facă apel și nu-l poate să-l facă în contra motivelor pe care s'au întemeiat primii judecători la pronunțarea hotărârilor.

Decisiunea 423/904.—Respins motivul II și III din recursul făcut de Friederich Goldwurm contra decisiunii Curții de apel din București, s. I cu No. 126/901, dată în proces cu Gr. Peticari și Margareta D. Peticari iar asupra motivului I ivindu-se divergență.

Curtea,

Ascultind citirea raportului făcut în cauză de d. consilier G. N. Bagdat :

Pe d-nii avocați Eugeniu Stătescu, M. D. Sipsomo și C. C. Arion în dezvoltarea motivelor de casare ;

Pe d-nii avocați S. Rosenthal și Th. Căpitanovici în combateri ;

Deliberând,

Asupra motivului II de casare :

II. «Omisiune esențială și violarea art. 1743 C. civ.

«Am invocat înaintea Curții art. 1743 Cod civ., după care d-na Peticari, legatară, nu poate conserva privilegiul său, față de mine creditor al unui erede de cit cerând separațiunea de patrimoniu și luând înscripțiune în termen de 6 luni de la deschiderea succesiunii (1 Iulie 99). Curtea nu se pronunță asupra acestui cap de apărare, care era de natură, dacă l lua în considerație, să-î schimbe decisiunea. Omisiunea este așa dar esențială, și art. 1743 era aplicabil în specie, de oare-ce se aplică tuturor legatelor fie de lucruri sau drepturi certe, fie de sumă de bani».

Având în vedere că din decisiunea atacată se constată că defunctul D. Peticari, prin testament autentic, a legat întreaga sa avere imobiliară în usufruct soției sale Margareta D. Peticari, iar în nudă proprietate fratelui său Grigore Peticari ; că, la 21 Martie 1901, portărei tribunalului Argeș, după cererea recurentului de azi, Friderich Goldwurm, creditor al lui Grigore Peticari, urmărește veniturile generale ale lotului II din moșia Isvorul de sus, jud. Argeș, unul din imobilele legate debitorului său în nudă proprietate de defunctul D. Peticari ; că, în instanța de validarea a acesteia urmării, a intervenit legatara usufructului, Margareta Peticari, opunându-se la validare pe motiv că veniturile îi aparțin în calitate de usufructuară ; că, ambele instanțe de fond, au admis această intervenție, și au invalidat urmărirea veniturilor generale ale sus zisului lot ;

Având în vedere că se constată din decisiunea atacată, că recurentul Friderich Goldwurm, pe lângă alte motive, pentru care s'a opus la cererea de intervenție, a invocat și pe acela din care trage sus arătatul mijloc de casare ;

Considerând că dispozițiunea art. 1743, care acordă creditorilor succesiunii și legatarilor privilegiul separațiunii patrimoniilor ca garanție a drepturilor lor, împiedicând ast-fel concursul creditorilor personali ai eredelui asupra bunurilor succesiunii, presupune, ca ori-ce privilegiu, un drept principal de creanță pe care l garantează, iar nu un drept real care nu are nevoie

de nici o garanție reală ; de oare-ce, prin chiar natura lui, conferă titularului atât dreptul de preferență cit și dreptul de urmărire, sunt atribuite esențiale ale ori-cărui drept real ;

Considerând că, în specie Margareta Peticari a devenit din momentul morții testatorului, nu simplă creditoare a succesiunii, ci usufructuară asupra bunurilor succesiunii și că, prin urmare, nu avea nevoie, nici nu era supusă înscripțiunii prevăzută de art. 1743 care nu poate avea nici o aplicațiune în specie ;

Că dar, acest mijloc de casare este cu totul neîntemeiat.

Asupra mijlocului III de casare :

III. «Exces de putere. Tribunalul a admis că d-na Peticari are un drept opozabil terțiilor de la data 28 Februarie 1900, data transcrierii declarațiunii făcute de herezii lui D. Peticari, că consimt la usufruct. Curtea schimbă decisiunea trib. și decide, că nu e trebuință de nici o transcripțiune. Așa că dreptul d-nei Peticari devine opozabil terțiilor decî lui Goldwurm, fără nici o transcripțiune. Aceasta necontestabil ameliorează situațiunea d-nei Peticari și tranșează o chestiune de drept în favoarea sa, căci ea ori-ce discuțiune posteroară a fondului, în loc să fie deslușit prin autoritate de lucru judecat, că d-na M. Peticari are un drept opozabil numai din momentul transcrierii, cum zice tribunalul, va avea un drept opozabil fără transcriere cum decide Curtea. Dar d-na Peticari n'a făcut apel, Curtea nu putea fără exces de putere să-î acorde o favoare pe care nu o acordase tribunalul. Aceasta prejudiciază lui Goldwurm care transcrisese titlul său încă de la 6 Septembrie 1899, și care așa dar după sentința tribunalului ar fi putut urmări imobilul, fără ca d-na Margareta D. Peticari să-î poată opune dreptul său transcris numai la 28 Februarie 1900, ceia ce după sentința Curții numai ar fi posibil».

Considerând că, prin efectul devolutiv al apelului, o parte care a câștigat la prima instanță, poate opune în apel, toate mijloacele de apărare prin care poate tinde la obținerea dreptului său față cu partea adversă, sau prin care poate respinge pretențiunea îndreptată în contra sa, de oare-ce având câștig de cauză la prima instanță, nu are interes să facă apel și nu poate să l facă în contra motivelor pe care s'a întemeiat primii judecători la pronunțarea hotărârii lor ;

Considerând, dar, că deși tribunalul a admis intervenția intimătei Margareta Peticari și a invalidat urmărirea pornită de recurent, pe motiv că dînsa are un drept opozabil terțiilor de la data transcrierii declarațiunii făcute de herezii defunctului D. Peticari, prin care consimt la usufruct, dînsa însă a putut invoca în apel, mijlocul de apărare în sensul că nu are trebuință de nici o transcripțiune și Curtea de fond a putut cu drept cuvînt, să cerceteze acest mijloc și să se întemeieze pe dînsul, fără ca prin aceasta să comită un exces de putere, după cum se pretinde prin sus arătatul mijloc de casare ;

Că, prin urmare, și acest mijloc de casare, se găsește neîntemeiat.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge motivele II și III de casare, iar în privința motivului I s'a ivit divergență, etc.

Observație. — Ultimul punct din decizia de față, care pune în principiu că nu se poate face apel numai contra motivelor unei hotărâri, este constant atât în doctrină cât și în jurisprudență. Cpr. Cas. fr. și C. București. D. P. 90. 1. 157 și *Curierul judiciar* din 1904, No. 31. Veđi și D. Alexandresco, t. VII, p. 509, nota 1.

Cît pentru punctul al doilea decis de Curte, el este, de asemenea, evident. În adevăr, art. 1743,

care vorbește de creditorii și legatarii defunctului, presupune existența unui legat, sau a unui drept de creanță, iar nu a unui drept real. (N. R.)

Audiența de la 5 Noembrie 1904

Președenția D-lui CH. PHEREKYDE, Președinte

Friederich Goldwurm cu Gr. și Margareta D. Perticari.

Transcripțiune.—Actele supuse acestei formalități.—Acte între vii.—Dacă testamentele sunt supuse transcrierii.—(Art. 1801 din Codul civil; art. 722 din Pr. civilă).

Legiuitorul a înțeles să supună transcripțiunii numai acele acte de strămutare a proprietății imobiliare sau de constituire de drepturi reale asupra imobilelor, care sunt făcute între vii, contracte cu titlu oneros sau cu titlu gratuit, căci, în privința acestor acte, părțile contractante au posibilitatea de a executa măsurile de publicitate prescrise de lege, și sunt în culpă dacă nu le îndeplinesc.

Prin urmare, testamentele conținând or-ce fel de legături, fie că strămută proprietăți imobiliare, fie că constituie drepturi reale asupra unor imobile, nu trebuiesc a fi transcrise pentru a fi opozabile terților persoane ce au dobândit drepturi reale asupra imobilelor.

Decisiunea 472/904.—Respins, în urma unei divergențe, recursul făcut de Friederich Goldwurm, contra decisiunii Curței de apel din București, s. I cu No. 126/901, dată în proces cu Gr. Perticari și Margareta D. Perticari.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier G. N. Bagdat;

Pe d. avocat Eugeniu Stătescu în dezvoltarea motivului rămas în divergență;

Pe d. avocat S. Rosenthal în combateri;

Deliberând,

Asupra motivului I rămas în divergență:

I. «Violarea art. 1801 Cod. civ., art. 644 Cod. civ. și 722 Procedur. civ.

«Este incontestabil că testamentul este un act care transmite proprietatea sau drepturi reale (art. 644 Cod. civ.).

«Legiuitorul supune transcripțiunii toate actele translativ de bunuri și drepturi care se pot ipoteca. De aci rezultă că legatul unor asemenea drepturi trebuie să fie transcris. În specie, legatul de usufruct al d-nei Margareta D. Perticari ne fiind transcris, nu era opozabil lui Goldwurm, care este terțiu. Curtea refuzând de a aplica acelui legat art. 1801, violează disp. exprese ale legii, impunând transcripțiunea numai actelor între vii, și stabilește distincțiunii acolo unde legiuitorul nu distinge. De altminterlea, art. 722 Pr. civ. precizează înțelesul interpretațiunii date de noi».

Considerând că nu există nici un text de lege care să supună într'un mod expres legaturile formalității transcripțiunii, și urmează a se examina dacă legaturile pot fi supuse acestei formalități în virtutea articolelor 1801 C. c. și 722 din Procedura civilă;

Considerând că dispozițiile acestor texte de lege sunt concepute, este adevărat, în termeni generali și stabilesc, în principiu, că strămutarea proprietății imobiliare și constituirea de drepturi reale asupra imobilelor trebuiesc a fi transcrise, pentru a fi opozabile terților persoane ce au dobândit drepturi reale asupra imobilelor;

Considerând însă că transcripțiunea actelor de constituire a acestor drepturi nu se poate face de cât după cerea titularilor lor, și legiuitorul nu a putut impune în-

tr'un mod rațional îndeplinirea acestei obligațiuni de transcriere de cât persoanelor care participă la faptul juridic ce le transmite drepturile, și care se găsesc prin urmare în măsură de a satisface cerința legii, iar nici-cum legatarilor pentru care testamentul defunctului, sorginta drepturilor lor, poate rămânea mult timp necunoscut;

Că ori cât de mare ar fi fost sollicitudinea legiuitorului de a asigura creditul public, această sollicitudine nu putea merge pînă a determina pe legiuitor ca, nesocotind toate principiile de drept și de echitate, să impună cetățenilor, pentru conservarea drepturilor lor, îndeplinirea unor condițiuni, ce știa de mai înainte că nu stă în puterea lor de a le executa;

Considerând că, în adevăr, dacă este constant de o parte că testatorele este în drept de a ține secret dispozițiile sale de ultimă voință, și dacă se ține seamă de altă parte că testamentele nu se găsesc de obicei în mâinile legatarilor, reese învederat de aci că legiuitorul, condus de cea mai simplă logică, nu putea fără a lua nici-o altă precauțiune, să subordone drepturile legatarilor la transcrierea unui act, pe care aceștia nu erau în stare de a'l cunoaște;

Considerând că, față de o asemenea situațiune, interpretul nu poate admite că legiuitorul a înțeles să supună transcripțiunii alte acte de strămutare a proprietății imobiliare sau de constituire de drepturi reale asupra imobilelor, de cât actele între vii, contracte cu titlu oneros sau cu titlu gratuit; căci în privința acestor acte părțile contractante au posibilitatea de a executa măsurile de publicitate prescrise de lege, și sunt în culpă dacă nu le îndeplinesc;

Considerând că aceasta este interpretarea logică ce trebuie a se da dispozițiilor art. 1801 C. c. și 722 din Pr. civ.; ea este întărită printr'o jurisprudență constantă, corespunde sentimentului public de dreptate și a fost consacrat de chiar Corpurile legiuitoare; căci, cu ocazia revizuirii Codicelui de procedură civilă, se introdusese în proiectul acestei legi transcrierea jurnalului de trimitere în posesiune pe baza legatelor, și această dispoziție de lege a fost suprimată ca excesivă, în urma unui amendament propus în Senat cu consimțimintul Guvernului;

Considerând că aceasta fiind și interpretarea dată de Curtea de apel din București, a cărei decisiune este supusă recursului, mijlocul de casare urmează a se respinge ca neîntemeiat;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

Observație. — Actele de ultimă voință care cuprind legate de imobile, sunt ele supuse transcrierii? Atât în Belgia cât și în Franța, răspunsul nu poate fi de cât negativ, pentru-că legea belgiană din 16 Decembre 1851 asupra regimului ipotecar (art. 1) și legea franceză asupra transcripțiunii, din 23 Martie 1855, nu supun transcrierii de cât actele între vii translativ de proprietate imobiliară, sau de drepturi reale susceptibile de ipotecă; de unde rezultă că, atât în Belgia cât și în Franța, de câte ori moștenitorii legitimi puși în posesiunea imobilelor defunctului fie de lege, fie de justiție, vor înstrăina aceste bunuri sau le vor greva de drepturi reale: usufruct, servitute, ipotecă, etc., înstrăinările vor fi nule, iar drepturile consimțite de dinșii vor fi resolve, îndată ce legatarul va produce un testament, fie chiar și olograf, care constată dreptul său, cu-toate-că cei de al treilea n'au avut nici un mijloc de a lua cunoștință despre el, solu-

țiune care, în ambele legislațiuni, nu se datorește de cât unei lacuni foarte regretabile (1).

Ce trebuie să decidem în legislațiunea noastră? Curtea de casație decide că *numai actele între vii*, translative de proprietate, sunt supuse transcripțiunii și că actele de ultimă voință sunt opozabile terților achisitori, fără a fi transcrise, soluție pe care atât Curtea din București cât și Al. Degré o admisesse de mult (2).

Și mai înainte de toate, în cât privește drepturile reale care s'ar constitui prin testament, nu mai încap, după noi, îndoială, de și Curtea de casație tăgăduște și acest principiu, că față cu textul nostru, ele sunt supuse transcrierii, pentru-că art. 722, § 3 Pr. civ. supune acestei formalități, fără nici o deosebire, *toate actele constitutive de drepturi reale*, fără a distinge dacă ele au fost constituite prin donațiune, testament, vânzare, etc. (3). Aceasta o recunoaște însuși regretatul Degré, adăugând însă că testamentele nu intră în termenii art. 722 citat, adică: că ele nu sunt supuse transcrierii de câte ori au de obiect *proprietatea* unuia sau mai multor imobile.

Așa dar, după acest sistem, care este și acel al Curței de casație, actele de ultimă voință care ar cuprinde constituirea unui drept real sau legatul proprietății unui sau mai multor imobile sunt, în urma morții testatorului, presupuse a fi cunoscute de cei de al treilea și opozabile celor care, în urma deschiderii moștenirii, ar fi contractat cu moștenitorul desmoștenit în secret. Interesul legatarilor și respectul datorit ultimei voinți a testatorului sunt deci, de astă dată, puse mai presus de cât interesul celor de al treilea, adică: de cât interesul societății și al creditului public.

Care să fie oare motivele unui asemenea sistem atât de desastros pentru cei de al treilea cari, de cele mai multe ori, vor fi surprinși în buna lor credință, neavând de unde să cunoască existența testamentului? Raportorul legii franceze, Debeleyme, a ținut că drepturile legatarilor fiind într-o măsură sacre, ca unele ce emană de la un muribund, n'ar fi tocmai potrivit de a le lăsa la discreția moștenitorilor. Și raportorul acestei legi mai adăugă încă, că legatarii necunoscând mai nici-o dată momentul deschiderii moștenirii, și fiind mai în tot-d'a-una depărtați de la

locul în care defunctul s'a șevirșit din viață, a rare ori vor fi în pozițiune de a putea îndeplini la timp formalitățile transcripției și că, în orice caz, îndeplinirea acestei formalități ar jigni dreptul testatorilor, fiind-că eficacitatea ultimei lor voinți ar atârna de lealitatea și buna credință a rudelor desmoștenite de dinșii (4).

Ori cât de seducătoare ar părea aceste motive la prima vedere, cred că ele n'au fost admise de legiuitorul nostru; căci obligațiunea de a transcrie testamentele rezultă, pare-mi-se, în termeni neîndoelnică atât din art. 1801 C. c. cât și din art. 722, § 1 Pr. c. În adevăr, atât în Belgia cât și în Franța, legatele imobiliare nu se transcriu, pentru-că atât legea belgiană cât și cea franceză nu supun transcrierii *toate actele* de strămutare ale proprietății imobiliare, ci numai *actele între vii*, distincțiune pe care legiuitorul nostru n'a reprodus-o. Iată, în adevăr, cum se exprimă în această privință Murlon, în tratatul său asupra transcripției (I, No. 3): «In cât privește legatele, legea nouă, ca și Codul civil, le scutește de formalitatea transcrierii. Regimul publicității organizat de această lege nu cuprinde, în adevăr, *toate actele translative de proprietate sau de drepturi reale susceptibile de ipotecă, ci numai actele între vii*; de unde și consecința că *actele de ultimă voință* nu intră în această dispozițiune».

Va să țină, dacă legea franceză n'ar vorbi numai *de acte între vii*, ci de *orice acte* în genere strămutătoare de proprietate, legatele ar fi neapărat supuse regimului de publicitate organizat prin legea de la 1855. Ei bine, tocmai aceasta a făcut legiuitorul nostru. Ținând socoteală de critica adusă atât legii franceze cât și celei belgiene, el nu supune transcrierii numai *actele între vii, ci toate actele de instrăinare a proprietăților imobiliare, translative de proprietate sau de drepturi reale ce se pot ipoteca*. (Art. 722, § 1 Pr. civ. și 1801 C. c.). Față cu o dispozițiune atât de generală, este oare permis de a distinge și de a ține, așa precum afirmă Curtea de casație, prin decizia ce publicăm astăzi, că textele noastre n'au înțeles a se referi de cât la actele care strămută proprietatea *între vii*? De sigur că nu. Toate actele translative de proprietate imobiliară fiind în genere supuse transcrierii, testamentul, îndată ce va avea de obiect un imobil, sau un drept real susceptibil de ipotecă, va trebui să fie transcris, spre a putea fi opozabil celor de

(1) Comp. Laurent, XXIX, 41 urm. Murlon, *Transcription*, I, 3. Flandin, *Transcription*, I, 9. Verdier, *Idem*, I, 5.

(2) Vezi *Dreptul* din 1881, No. 48 și din 1875, No. 30, p. 239.

(3) Ast-fel, usufructul, servitutea, anticresa, usul, abitațiunea, etc. care s'ar constitui prin testament, ca și cele constituite prin donațiune, vânzare, transacțiune, etc., nu vor fi opozabile celor de al treilea de cât în urma transcrierii ce se va face în registrul respectiv al tribunalului situațiunii imobilului. (Art. 722 Pr. civ., 1295, 1801 C. c.). După legea franceză, testamentele nu sunt supuse transcrierii nici în asemenea caz. Vezi Murlon, *Transcription*, I, No. 4. Troplong, *Transcription*, 108.

(4) Vezi acest raport în D. P. 55. 4. p. 30, No. 29 și în Troplong, *Transcription*, p. 21 urm. Vezi însă Murlon (*Transcription*, I, No. 3), care, cu o logică zdrobitoare, restoarță în totul motivele date de raportor și dovedește că legea franceză păcătuiește atât în contra logicii cât și a dreptății. Comp. Laurent, XXIX, 41, 42.—Vezi însă Troplong (*Transcription*, 37), care apără motivele date de raportorul legii franceze. Cpr. Thiry, IV, 305.

al treilea (art. 723 Pr. civ. 1802 C. c.); pentru-că testamentul este un act (art. 802) translativ de proprietate, fiind-că proprietatea se transmite și prin legate (art. 644, 899, § 1). Această soluție se impune în legea noastră, mai cu seamă față cu revisuirea Procedurii civile din 1900, când legiuitorul, dacă aceasta ar fi fost intențiunea sa, era dator, pentru a curma ori-ce discuție, să țină în art. 722 din procedură că numai actele *între vii* sunt supuse transcrierii. Or, nici legiuitorul din 1900, nici noul proiect de revisuire al Procedurii (art. 787 conrăspunzător cu art. 722) n'au îndreptat textul în acest sens.

Iată, pentru ce nu am admis altă dată, și nu admitem nici astăzi sistemul preconizat de Curtea de casație și de Curtea din București, și preferim sistemul larg al publicității, care ocrotește drepturile terților și creditul public, în loc de a le sdruncina până în temelie.

D. Alexandresco

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția II

Audiența de la 19 Ianuarie 1904

Președentia D-lui **N. MANDREA**, Președinte

Oschian Morgoșian cu Arthur Ionescu

Hotăriri. — Judecătorii ce trebuie să semneze o hotărrire. — Semnarea minutei hotărrirei de către judecătorii cari au judecat și pronunțat hotărrirea. — Semnarea sentinței cu motivele de către alți judecători. — Sentință nulă și neavenită. — (Art. 118 și urm. din Pr. civ.).

Hotărrirea trebuie să fie semnată de judecătorii cari au luat parte la judecarea procesului.

Ast-fel când se constată că minuta hotărrirei a fost semnată, în ziua pronunțării, de judecătorii care au judecat și au pronunțat hotărrirea, iar în urmă când s'a redactat sentința, a fost semnată de alți judecători, acea sentință este nulă și neexistentă.

Decisiunea 30/904. — Casată, în urma recursului făcut de Oschian Morgoșian, sentința Tribunalului Ilfov, secția comercială No. 894/903, dată în proces cu Arthur Ionescu.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d. consilier C. R. Manolescu;

Pe d. avocat Christea în desvoltarea motivelor de casare;

Pe d. avocat Francovicî în combateri;

Deliberând,

Asupra mijlocului de casare invocat :

«Violarea regulilor de Procedură civilă după care o hotărrire trebuie să fie dată asupra unui proces de însuși judecătorii cari au luat parte la judecarea aceluși proces.

«Din lucrările din dosarul Tribunalului Ilfov, secția comercială se constată că la judecarea procesului în ziua de 29 Maiu 1903, cind a fost dată sentința No. 894, pe care o atacăm cu recurs, au luat parte d-nii judecători V. Rîureanu și Al. Cerban, sentința nu este dată tot de acești judecători, ci de d-nii judecători Luca și Al. Cerban.

«Ast-fel dar corform art. 37 No. 2 din legea pentru organizarea Curții de casație sentința Tribunalului Ilfov, secția comercială No. 894/903 urmează a fi casată».

Avind în vedere sentința supusă recursului; Considerind că rezultă din dispozițiile art. 118 și urm. din Pr. civ. că hotărrirea trebuie să fie semnată de judecătorii cari au luat parte la judecarea procesului;

Considerind că în specie se constată că la judecarea procesului cind a fost dată sentința No. 894 din 29 Mai 1903, a luat parte judecătorii V. Rîureanu și Al. Cerban, cari au și semnat minuta sentinței ce coprinde dispozitivul sentinței;

Că însă sentința care coprinde atît motivele, cît și dispozitivul se vede semnat nu de aceiași judecători cari au semnat minuta ci în locul lui V. Rîureanu se vede semnătura judecătorului Luca care nu luase parte la judecată;

Considerind că sentința are a conține motive și un dispozitiv care se întemeiază pe acele motive;

Că acelaș complex de judecători care au luat parte la judecarea unei cauze are a subscrie nu numai dispozitivul pronunțat ci și motivele, fără de care dispozitivul în genere nu are rațiune de a fi; că dacă dar în urma subscrierii dispozitivului decisei pronunțate sentința conținind motivele s'a scris de alți judecători, aceasta este un viciu esențial întru cît cooperarea acelorași judecători e necesară fie vorba de dispozitiv fie vorba de motivele decisei;

Că prin urmare sentința din acest punct de vedere este nulă și neexistentă și de aceia motivul este întemeiat;

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

JUDECATORIA OCOLULUI III BUCUREȘTI

Audiența de la 3 Noembrie 1904

Zoe C. Roșianu cu Ion S. Codreanu

Carte de judecată No. 2791

Embatic. — Dacă sub Codul civil actual se mai constituie embaticuri. — Cum trebuia constat embaticul sub Codul Caragea. — Act scris. — Vinzarea silită a unui imobil embaticar. — Neprezentarea proprietarului embaticar la licitație. — (Art. 1415 Cod civil; art. 2, cap. 5 din Codul Caragea de la clădiri sau sădiri; art. 506 Pr. civilă).

1. După articolul 1415 din Codul civil, embaticurile nu se mai pot înființa de la punerea acestui cod în aplicare, iar cele cari există înainte de Codul civil, adică înainte de 1 Decembrie 1865, sunt menținute și să regulează după legile sub cari s'au născut.

2. După art. 2, cap. 5, pentru sădiri sau clădiri, al Codului Caragea, embaticul trebuie să fie constat prin act scris, și prin act scris se înțelege acela care este scris de cel care se obligă să plătească embaticul, sau prin semnătură proprie sau prin punere de deget în fața martorilor cari sunt iscăliți.

Actul scris era cerut nu numai ad probationem ci și ad solemnitatem.

3. Cind un imobil supus embaticului este scos în vinzare silită, proprietarul embaticar trebuie să se prezinte la vinzare ca să-și valorifice drepturile sole, pentru că prin adjudecare imobilul trece asupra adjudecatarului liber de ori-ce sarcini.

D-na Zoe C. Roșianu cu petiția înreg. la No. 20544/904 cheamă în judecată pe d-nul I. S. Codreanu pentru a fi obligat la plata sumei 108 lei ce reprezintă embaticul datorit pe anii 1902, 1903 și 1904 al locului din str. Salvator No. 3 plus spese.

S'a ascultat d-l avocat Mortzun din partea reclamantei Zoe Roșianu și pirltul Codreanu, personal.

Judecata,

Asupra acțiunii de față prin care reclamanta cere a fi obligat pîrîtul la plata embaticului pe trei ani, datorat pentru locul din str. Salvator No. 3;

Avînd în vedere concluziunile orale și scrise depuse de părți, cum și actele de cari se servesc;

Avînd în vedere că după art. 1415 C. civ., embaticurile nu se mai pot înființa pe viitor, dar că cele cari există înainte de punerea în aplicare a Codului civil, adică înainte de 1 Decembrie 1865, sunt menținute și că se regulează după legile sub cari s'au născut;

Avînd în vedere că pentru ca reclamanta să poată pretinde plata embaticului trebuie prin urmare să facă dovadă că locul din str. Salvator No. 3 a fost supus embaticului, înainte de punerea în aplicație a Codului civil, și că sarcina embaticului a fost legalmente constituită;

Avînd în vedere că reclamanta pentru a face această dovadă prezintă un act din anul 1854 care poartă No. 4 din condica sa de embaticuri;

Considerînd că acest act, de și este anterior punerii în aplicare a Codului civil, totuși nu este constituit conform legilor atunci în vigoare;

Avînd în vedere că după art. 2 cap. 5 pentru sădîri sau clădiri al Codului Caragea, embaticul trebuie să fie constat prin act scris;

Avînd în vedere că, după acelaș cod, prin act scris se înțelege acela care e subscris de cel care se obligă să plătească embaticul său personal sau prin punere de deget în fața martorilor cari sunt iscăliți;

Avînd în vedere că actul de embatic pe cari îl prezintă reclamanta, nu este subscris nici de Grigore Călin primul embaticar personal sau prin punere de deget în fața a martorilor iscăliți;

Considerînd că după termenul și spiritul Codului Caragea, care voia să se stabilească în mod determinat locațiunile hereditare, actul scris era cerut nu numai ad probationem ci și ad solemnitatem;

Considerînd că mențiunea pusă pe actul de embatic, exhibit de reclamanta cum că Grigore Călin a răspuns de plata embaticului în anumiți ani, nu poate să constituie un titlu contra lui Grigore Călin, și acelor cari dețin drepturile de la el, căci această mențiune nu e iscălită de el și e opera numai a reclamantei;

Avînd în vedere că ordonanța de judecare No. 5428 din 12 Iulie 1886, care constată că locul din str. Salvator e supus embaticului nu poate servi ca titlu pentru reclamantă căci e un act posterior punerii în aplicare a Codului civil și sarcina de embatic pe care o conține în favoarea judecătorei, Ecaterina Roșianu, se găsește constituită cu același viciu cu care era constituită înainte de această judecare;

Considerînd că actul de vînzare dintre Ecaterina Roșianu și Zoe Roșianu, reclamanta de azi, din 18 Aprilie 1900, în care se face mențiune că locul din str. Salvator No. 3, era supus embaticului, nu poate fi opozabil pîrîtului căci e un act sub semnătură privată la care el nu a luat parte și care nu poate nici să îi profite nici să îi aducă pagubă, conform art. 973 C. civ. și principiului roman *res inter alios acta, aliis neque nocere, neque prodesse potest*;

Avînd în vedere că certificatul percepții pe care îl prezintă reclamanta nu constituie un titlu pentru ea căci acest certificat constată că imobilul din str. Salvator No. 3 era înscris pe numele d-nei Neaga Grigore pentru dările funciare cuvenite Statului iar nu că era supus embaticului;

Avînd în vedere că pîrîtul dovedește că are un drept de proprietate absolut liber, de orî-ce sarcini asupra locului din str. Salvator No. 3 prin actul de vînzare intervenit între el și Florea Georgescu și autentificat de trib. Ilfov secția de Notariat sub No. 9565/900 din 23 Septembrie 1900 și ordonanța de judecare a acestuia din urmă cu No. 1734 a trib. Ilfov secția Notariat din 28 Februarie 1900;

Avînd în vedere că scopul unei licitațiuni publice, este de a spăla imobilul de orî-ce sarcini se găsesc asupra lui, spre a le transforma într'un drept de creanță, sau cînd e vorba de un imobil supus embaticului, de a fixa sarcina de embatic;

Avînd în vedere că drepturile proprietarului embaticar în această privință era conform art. 506 Pr. civ. să se prezinte la vînzare care a avut loc în mod public și înconjurată de toate garanțiile cerute de lege pentru ca să își valorifice drepturile sale;

Avînd în vedere că reclamanta nu a făcut această și că imobilul s'a adjudecat în mod definitiv asupra lui Florea Georgescu autorul pîrîtului I. S. Codreanu, liber de orî-ce sarcini;

Că ast-fel fiind, acțiunea reclamantei nu e fondată și cată a se respinge;

Văzînd și art. 1169, 1170 C. civ. Pentru aceste motive respinge, etc.

Jude-ajutor (s) G. C. Cristescu.

Grefier (s) St. Niculescu

Observație. — Cartea de judecată a judec. ocol. III din București ce publicăm astăzi, e juridică și bine motivată; ea este relativă la besmanul său embaticul constituit sub Codul Caragea. Această materie a făcut obiectul unui studiu amănunțit din partea Directorului nostru, D-l D. Alexandresco, care poate fi consultat cu folos atât în privința embaticului constituit în Moldova, sub Codul Calimach, cât și în privința celui constituit în Muntenia, sub Codul Caragea. Vezi tratatul său în limba franceză (*Droit ancien et moderne de la Roumanie*) p. 227 urm. (N. R.)

INFORMAȚIUNI

Anunțăm cu multă plăcere că, în curînd, va avea loc căsătoria d-lui *I. Tanoviceanu*, profesor la Universitatea de Drept din București, membru corespondent al Academiei Române, avocat și membru în Comitetul de redacție al ziarului nostru, cu drăgălașa Domnișoară *Schina*, fiica d-lui G. E. Schina, Procuror-general la Inalta Curte de casație.

A apărut :

TRATATUL
de

Drept administrativ român

de d-l

PAUL NEGULESCU

Prof. suplinitor la Facultatea de drept din București, Avocat

N.B. Vom publica în curînd o dare de seamă asupra acestui interesant volum de peste 300 pagine care inavușește literatura noastră juridică. De vînzare la Redacția „Curierului Judiciar” Calea Rahovei 5.—Prețul 6 lei.

A apărut: Partea II, vol. VIII a Comentariilor de Drept civil Român (26 coale tipar) de d-l

D. Alexandresco

PREȚUL 8 LEI. Această parte cuprinde *Contractul de Vînzare* și se va lega cu partea I care are «Contractul de căsătorie». Tabla de materii se află atașată la finele broșurei acestia. Titlul vol. care se află la începutul broșurei se va lua și pune la începutul volumului VIII. *Prețul întregului vol. (p. I și II) este de 18 LEI.*

Toate aceste cărți precum și alte diferite opere de Drept se găsesc de vînzare la Redacția acestui ziar, 5 Calea Rahovei 5, de unde se expediază la cerere *contra valoare*; mandat postal timbre sau ramburs. Taxele postale privesc pe cumpărător. Comandele se vor expedia pe adresa d-lui Codreanu, proprietarul ziarului *Curierul Judiciar*, la București.